

Ο Τομέας Ταχυδρομικών Υπηρεσιών στην Ελλάδα το 2003: Μεγέθη και Τάσεις της Αγοράς Ταχυμεταφορών

Η ΕΕΤΤ, με στόχο την αποτύπωση του τομέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών όσον αφορά στα ποιοτικά χαρακτηριστικά, τα προβλήματα και τις προοπτικές καθώς και το μέγεθος σε διακινούμενους όγκους και έσοδα, απέστειλε ερωτηματολόγια στο σύνολο των επιχειρήσεων που παρείχαν υπηρεσίες με καθεστώς Γενικής Άδειας. Με βάση τα ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία που συλλέχθηκαν και τα διαθέσιμα ποσοτικά στοιχεία από τον ΕΛΤΑ, ο οποίος είναι ο Φορέας Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας (ΦΠΚΥ), συντάχθηκε η Μελέτη της αγοράς Ταχυμεταφορών για το 2003.

Τα κυριότερα συμπεράσματα της Μελέτης, τα οποία και παρατίθενται παρακάτω, αφορούν στην ανάλυση της αγοράς των Ταχυμεταφορών στην Ελλάδα από την πλευρά της ζήτησης και της προσφοράς, στον προσδιορισμό της φύσης και της έντασης του ανταγωνισμού καθώς και στην καταγραφή των προβλημάτων και της μελλοντικής εξέλιξης της εν λόγω αγοράς στην Ελλάδα.

Στοιχεία του Τομέα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών

Το 2003 ο όγκος των διακινήθεντων ταχυδρομικών αντικειμένων ανήλθε σε 646 εκατ. αντικείμενα, έναντι 590 εκατ. περίπου το 2000, παρουσιάζοντας μέσο

ετήσιο ρυθμό μεταβολής 3%. Από τα ανωτέρω ταχυδρομικά αντικείμενα, το 95% αφορούσε στην αγορά της Καθολικής Υπηρεσίας (ΚΥ) και το υπόλοιπο 5% στην αγορά Ταχυμεταφορών.

Σε όρους αξίας, ο ταχυδρομικός τομέας το 2003 ανήλθε σε 575 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 372 εκατ. ευρώ αφορούσαν στην αγορά ΚΥ (65%) και 203 εκατ. ευρώ στην αγορά Ταχυμεταφορών (35%).

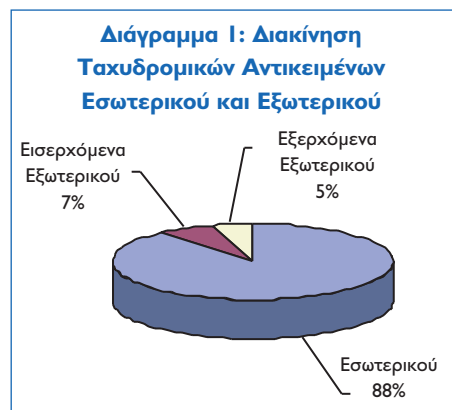
Η διαφοροποίηση στις κατανομές των μεριδίων σε όρους όγκου και αξίας των αγορών της ΚΥ και των Ταχυμεταφορών, βασίζεται στη μεγάλη διαφορά των τιμών στις οποίες προσφέρεται η κάθε υπηρεσία, δεδομένου ότι πρόκειται για ταχυδρομικές υπηρεσίες διαφορετικής μορφής διαχείρισης και προστιθέμενης αξίας.

Συγκριτικά με το 2000, παρατηρήθηκε μικρή μείωση του μεριδίου της αγοράς ΚΥ (από 96,8% το 2000 σε 95,2% το 2003) με παράλληλη αύξηση του μεριδίου της αγοράς Ταχυμεταφορών (από 3,2% το 2000 σε 4,8% το 2003). Το γεγονός αυτό οφείλεται στη σημαντική διαφοροποίηση στους ρυθμούς μεγέθυνσης των δύο αγορών την περίοδο 2000-2003, δεδομένου ότι η αγορά Ταχυμεταφορών αυξάνει με πολύ υψηλό μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής (17%) σε σχέση με την αγορά ΚΥ που είναι (2%).

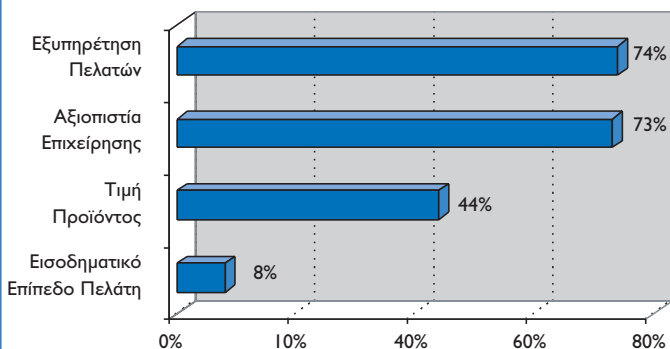
Η Αγορά Ταχυμεταφορών: Ποσοτικά Στοιχεία Ζήτησης και Προσφοράς

Το 2003 η αγορά Ταχυμεταφορών ανήλθε στα 31 εκατ. ταχυδρομικά αντικείμενα έναντι 19 εκατ. το 2000 (αύξηση 62%), με μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής 17%.

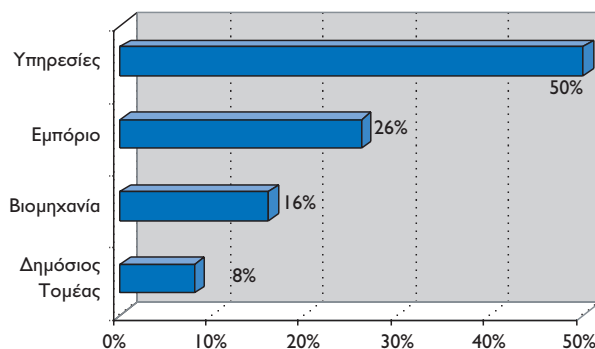
Τα αντικείμενα που διακινήθηκαν στο εσωτερικό ήταν 27,5 εκατ., αντιστοιχώντας στο 88,6% του συνολικού πλήθους των ταχυδρομικών αντικειμένων και τα έσοδα για αυτήν την κατηγορία ανήλθαν στα 138,2 εκατ. ευρώ (68,1% επί των συνολικών εσόδων). Αντίθετα, σημαντικά μικρότερο παρουσιάζεται το πλήθος και η αξία των εισερχομένων και εξερχομένων αντικειμένων με ποσοστά συμμετοχής αντίστοιχα 6,7% και 4,7% για το πλήθος και 12,7% και 19,2% για τα έσοδα.

Διάγραμμα 2: Προσδιοριστικοί Παράγοντες της Ζήτησης των Υπηρεσιών Ταχυμεταφορών το 2003

Διάγραμμα 3: Επιχειρησιακοί Πελάτες της Αγοράς Ταχυμεταφορών

Οι σημαντικότεροι προσδιοριστικοί παράγοντες της ζήτησης των ταχυδρομικών υπηρεσιών είναι η εξυπηρέτηση των πελατών, η αξιοπιστία της ταχυδρομικής υπηρεσίας, ενώ ακολουθεί η τιμή του προϊόντος (Διάγραμμα 2).

Σημαντικότεροι εταιρικοί πελάτες των επιχειρήσεων Ταχυμεταφορών αναδεικνύονται οι κλάδοι των υπηρεσιών (50%) και του εμπορίου (26%). Ακολουθεί η μεταποίηση (16%), ενώ λιγότερο σημαντικός είναι ο Δημόσιος Τομέας με 8% (Διάγραμμα 3).

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Μητρώου Ταχυδρομικών Επιχειρήσεων της ΕΕΤΤ, από το 1999 μέχρι και το 2004 ο αριθμός των αδειοδοτημένων επιχειρήσεων παρουσιάζει σημαντική αύξηση της τάξης του 69%, αποδεικνύοντας ότι η αγορά Ταχυμεταφορών παρουσιάζει υψηλή ελκυστικότητα.

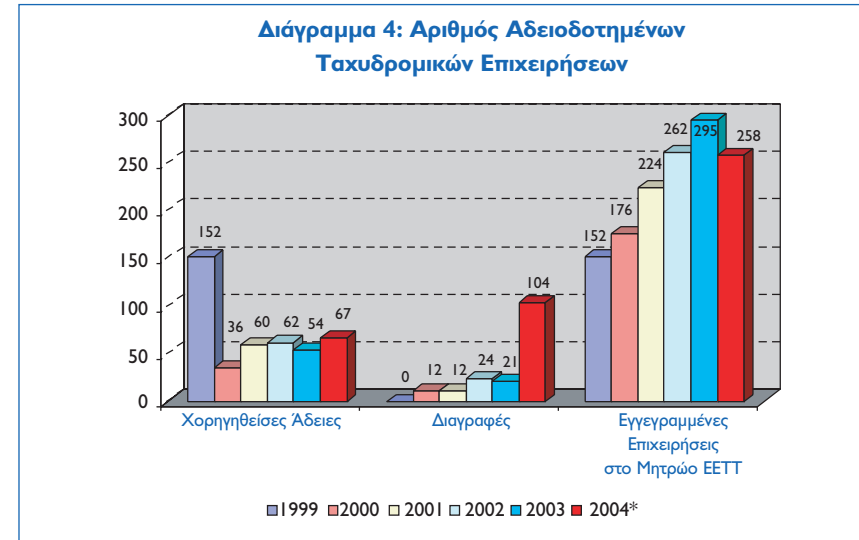
Αξίζει να σημειωθεί ότι και το 2003 συνεχίστηκε η αύξηση του βαθμού συγκέντρωσης με αποτέλεσμα πέντε επιχειρήσεις (ποσοστό 2% ως προς το σύνολο των δραστηριοποιούμενων επιχειρήσεων) που διακινούν πάνω από 1.000.000 ταχυδρομικά αντικείμενα ανά επιχείρηση, να αντιπροσωπεύουν το 77% των ταχυδρομικών αντικειμένων και το 71% των συνολικών εσόδων.

Η Αγορά των Ταχυμεταφορών – Ποιοτικά στοιχεία

Οι κυριότεροι παράγοντες που επηρεάζουν την παροχή υπηρεσιών Ταχυμεταφορών είναι το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον, η μείωση των τιμών των παρεχομένων υπηρεσιών, καθώς και η Νομοθεσία και το σχετικό ρυθμιστικό πλαίσιο.

Σχετικά με τις τιμές των ταχυδρομικών υπηρεσιών, η πλειοψηφία των εκπροσώπων της αγοράς θεωρεί ότι το έτος 2003 οι μεγαλύτερες μειώσεις παρατηρήθηκαν στην κατηγορία των ταχυμεταφορών εγγράφων, ενώ οι μεγαλύτερες αυξήσεις στις ταχυμεταφορές δεμάτων.

Η ανάλυση της κατανομής των διάφορων κατηγοριών κόστους που ανακύπτουν από την παροχή υπηρεσιών Τα-

* Τα στοιχεία για το 2004 αφορούν στην περίοδο μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 2004.

χυμεταφορών, αναδεικνύει τις αμοιβές προσωπικού ως τον πλέον σπουδαίο παράγοντα (34%), ενώ ακολουθούν τα λειτουργικά έξοδα (26%), τα μεταφορικά μέσα (19%) και τα λοιπά έξοδα (12%), τα οποία κατά κύριο λόγο αφορούν στις προμήθειες που παρέχουν οι επιχειρήσεις Ταχυμεταφορών σε άλλες, συνεργαζόμενες με αυτές, επιχειρήσεις Ταχυμεταφορών.

Όσον αφορά στο ανθρώπινο δυναμικό, το 2003 οι αδειοδοτημένες επιχειρήσεις, μαζί με τις επιχειρήσεις-μέλη του Δικτύου τους, εκτιμάται ότι απασχόλησαν 7.294 εργαζομένους, εκ των οποίων το 81,1% αφορούσε σε προσωπικό πλήρους απασχόλησης, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό ήταν εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης. Γενικά, η απασχόληση στον κλάδο δεν χαρακτηρίζεται από συγκεκριμένες δεξιότητες γεγονός που εξηγεί και το υψηλό ποσοστό μερικώς απασχολούμενων αλλά και το γεγονός ότι στη συντριπτική τους πλειοψηφία (91,1%) οι απασχολούμενοι στον κλάδο είναι απόφοιτοι μέσης (80,4%) ή υποχρεωτικής (10,7%) εκπαίδευσης.

Όσον αφορά στην τεχνολογική υποδομή των επιχειρήσεων Ταχυμεταφορών, σημειώνεται ότι ένα μικρό ποσοστό των επιχειρήσεων χρησιμοποιεί προηγμένες τεχνολογίες, όπως για πα-

ράδειγμα σαρωτές (scanner) που χρησιμοποιούν οι διανομείς και αυτοματοποιημένα συστήματα διαλογής.

Προοπτικές της Αγοράς Ταχυμεταφορών

Ένα από τα βασικότερα θέματα στη συγκεκριμένη αγορά εκτιμάται ότι είναι η τάση που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια για συμπίεση προς τα κάτω στις τιμές των παρεχομένων υπηρεσιών καθώς επίσης και η έντονη δραστηριοποίηση στην αγορά αρκετών τοπικών επιχειρήσεων οικογενειακού τύπου, ορισμένες από τις οποίες δε διαθέτουν τις κατάλληλες υποδομές για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών.

Όσον αφορά στις προοπτικές εξέλιξης της εν λόγω αγοράς την περίοδο 2003-2006, εκτιμάται ότι θα παρατηρηθεί αύξηση της ζήτησης σε όλες τις κατηγορίες των ταχυδρομικών υπηρεσιών. Ειδικότερα, προβλέπεται αύξηση της ζήτησης κατά 6,5% για τις ταχυμεταφορές εγγράφων, 10,6% για τις ταχυμεταφορές δεμάτων, 5,6% για τη διακίνηση διαφημιστικών αντικειμένων χωρίς διεύθυνση παραλήπτη, ενώ μικρότερη αύξηση προβλέπεται για την ανταλλαγή εγγράφων (4,3%), καθώς και για την προετοιμασία ταχυδρομικών αντικειμένων (1,2%).